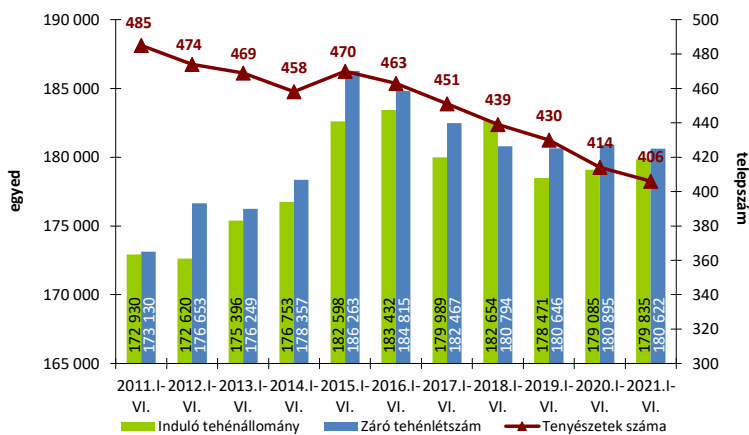
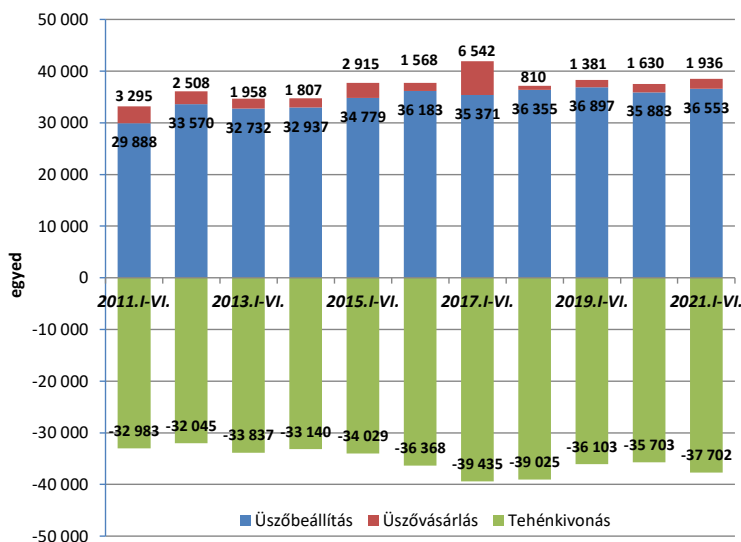

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

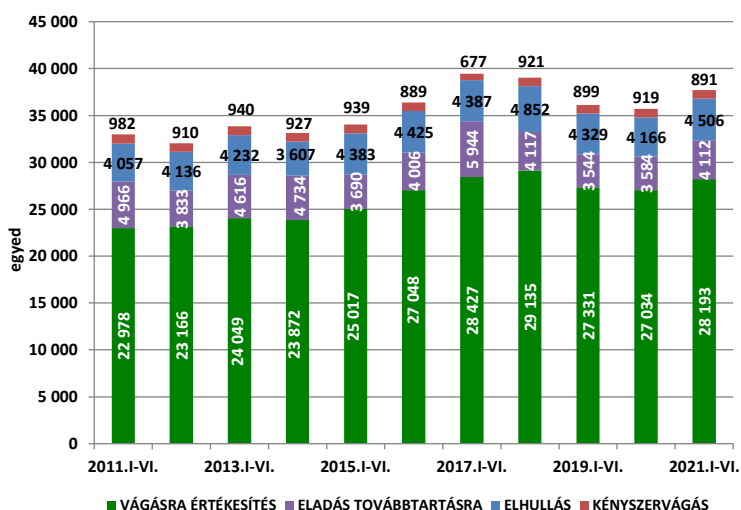
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2011-2021. I-VI. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2011-2021. I-VI. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2011-2021. I-VI. HÓ)

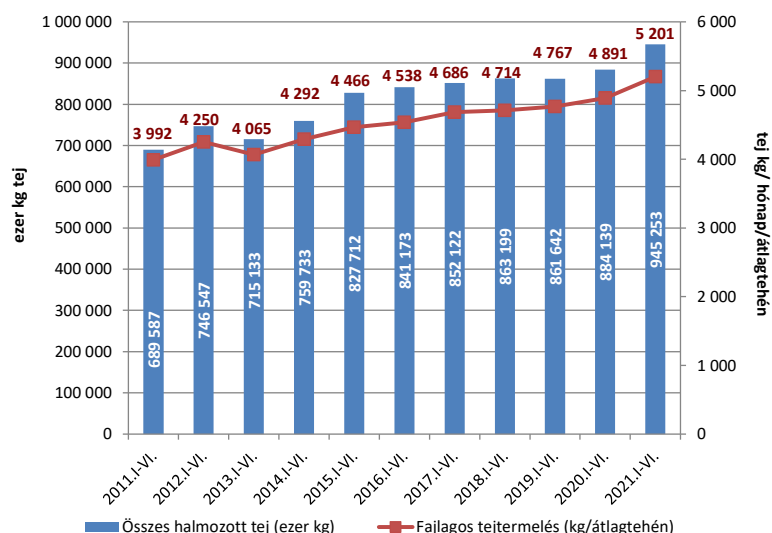

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehénállományok száma 2021 júniusában 2-vel (-0,5%) csökkent az előző hónaphoz képest, és 8-cal (-1,9%) kevesebb, mint 2020 júniusában. 2021. június végén 273-mal kevesebb (-0,2%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, a termelésellenőrzött tehenpopuláció gyakorlatilag stagnált. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehénállományok száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,3%-kal (-79) kisebbedett, viszont 2011 júniusa óta a záró tehénlétszám nőtt (+7.492 egyed, +4,3%). Így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 357-ről 445-re (!) emelkedett, a tejelő tehenállomány koncentrációja folyamatos.

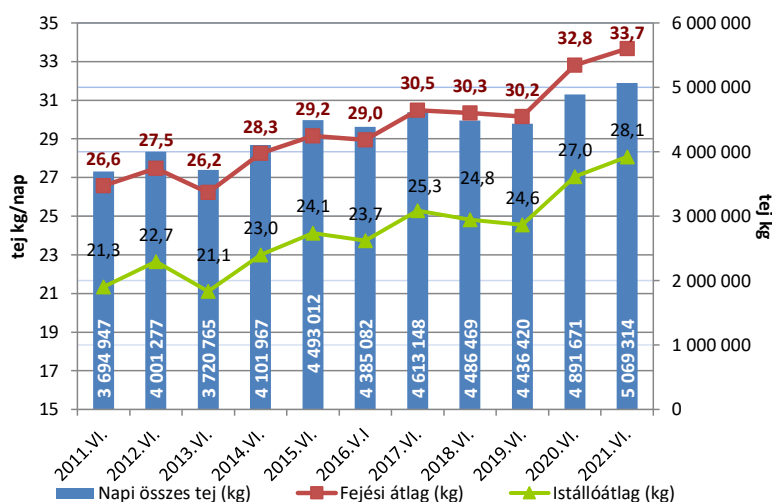
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2020-ról 2021-re – egy év alatt – gyakorlatilag stagnált (+750 tehen; +0,0%), és az állomány 2021 első hat hónapjában enyhén bővült (+787 egyed; +0,4%). Összességében 2021 első hat hónapjában a tehénkivonások száma nőtt (+1990 egyed; +5,6%), ugyanakkor ezt ellensúlyozta, hogy mind az üszövételek száma (+306 egyed; +18,8%), mind – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma érezhetően nőtt (+670 egyed; +1,9%) 2020 hasonló időszakához képest, így az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokét.

2021 első hat hónapjában az állományból kivont tehenek 74,8%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 28.193 volt), ami magas aránynak számít. A tehénkivonások 2,4%-áért (891 egyed) a kényszervágás volt felelős, ugyanakkor 12,0%-át (4.506 egyed) az elhullás tette ki, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 10,9% (4.112 egyed) volt, amely az alacsony értékek közé sorolható. 2021 első hat hónapjában az induló tehénállomány 15,7%-át selejtezték, 0,5%-át kényszervágták, 2,5%-a elhullott és 2,3%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 21,0%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest magas aránynak tekinthető.

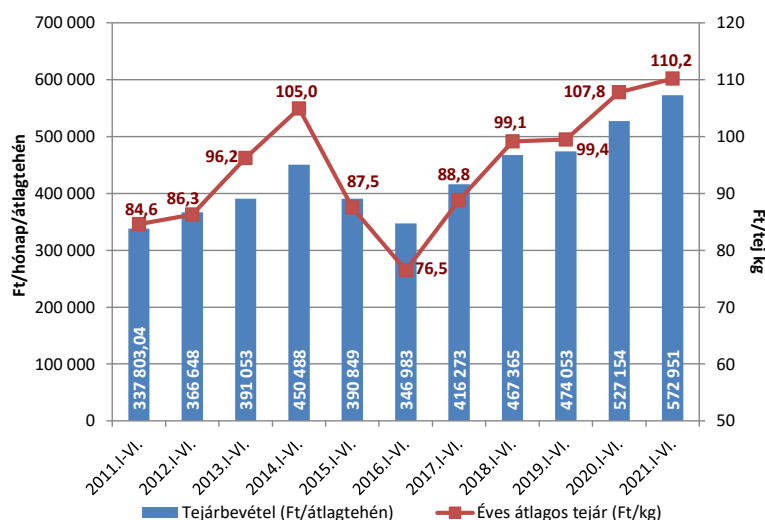
4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2011-2021. I-VI. HÓ)

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. VI. HÓ)

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. I-VI. HÓ)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehének összes halmozott tejtermelése 2021 első hat hónapjában jelentősen nőtt (+61,1 millió kg; +6,9%) 2020 hasonló időszakához képest, és meghaladta a 945 millió kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb első hat havi halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 5.201 kg-ra nőtt (+310 kg; +6,3%), ami szintén rekord. 2011 és 2021 első hat hónapja közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 30,3%-os (!) volt (+1209 kg), míg az összes halmozott tejtermelés még nagyobb mértékben, 255,7 millió kg-mal (+37,1%) emelkedett.

2021 júniusában a napi összes tejtermelés a tavalyi év júniusi termeléséhez viszonyítva nőtt (+177,6 ezer kg, +3,6%) napi közel 5,1 millió kg-ra, ami a legnagyobb érték az elmúlt 10 évben. 2020 júniusához képest mind a fejési átlag (+0,85 kg, +2,6%), mind az istállóátlag emelkedett (+1,03 kg, +3,8%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1,37 millió kg-mal lett több (+39,5%), a fejési és istállóátlag 7,44, ill. 7,28 kg-mal nőtt (+28,0%, ill. +33,3%), ami igen jelentős, gyakorlatilag folyamatos emelkedésnek tekinthető.

A tehenenkénti tejárbevétel 2021 első hat hónapjában 573 ezer Ft volt átlagosan, 8,7%-kal nőtt 2020 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb első hat havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 6,3%-os és a tej árának 2,2%-os növekedésében keresendő. 2011 első hat havához viszonyítva a nominális tejárbevétel 69,6%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 30,3%-os és a tej árának 30,2%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási ára 110 Ft/kg körül alakul, viszont a nyerstej kiviteli ára ettől jelentősen kevesebb, 100 Ft/kg körül mozog, a korábbi években már megfigyelt szezonális ingadozásnak megfelelően. A globális és az európai uniós piacon a tej- és tejtermékek értékesítési árai, valamint a tejtermékek nemzetközi tőzsdei árai jellemzően stagnáltak, enyhén csökkentek júniusban, jelentős elmozdulás továbbra sem történt.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem